Fredag den 15. April. | Abonnementspris: 2 Kr. 60 Øre Kvartalet, 88 Øre mdl., 20 Øre ugl. Gennem Posty. 2 Kr. 80 Øre. Enkelte Numre 5 Øre. | Frihed. Lighed. Broderskab. | Annoncementer: Alm. Bekendtgørelser 15 Øre pr. Petitlinie, Inserater 25 Øre pr. Petitlinie, modtages i Nørre Farimagsgade 49, St. | 1910. — Nr. 104.

Arbejdet er Kilden til al Rigdom. Udbyttet bør tilfalde dem, der arbejder.

Arbejdsmidlernes Overgang til Samfundsejendom.

Almindelig, lige og direkte Valgret for Mænd og Kvinder fra 21 Aar. Enkammersystem.

Religionen en Privatsag.

Gratis og fælles Skoleundervisning. Offentlige Børneopdragelseshjem.

Afskaffelse af den stående Hær. International Voldgift.

Social-Demokraten.

Gratis Retshjælp. Offentlig og mundtlig Retspleje. Nævningedomstole.

Direkte Skat med stigende Skala. Stærkt stigende Arveafgift.

Stat og Kommune overtager alle Monopoler.

Stat og Kommune giver Landarbejderne Adgang til Jord.

Human Omsorg for Syge, Gamle og Arbejdsudygtige ved Staten.

Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer. Forsikring mod Arbejdsløshed.

Torsdag den 14. April. | Abonnementspris: 2 Kr. 60 Øre Kvartalet, 88 Øre mdl., 20 Øre ugl. Gennem Posty. 2 Kr. 80 Øre. Enkelte Numre 5 Øre. | Frihed. Lighed. Broderskab. | Annoncementer: Alm. Bekendtgørelser 15 Øre pr. Petitlinie, Inserater 25 Øre pr. Petitlinie, modtages i Nørre Farimagsgade 49, St. | 1910. — Nr. 103.

B „Social-Demokraten" udkommer i Dag i 2 Numre **A** og **B**.

Generalforsamlinger og Møder.

Torsdag den 14. April.

Kl. 8½. „Social-Demokraten"s kontraherende Foreninger. Kontrahentmøde Rømersgade 22, Festsalen.

— 4. Bagerlaufenes Fagforening Generalforsamling Jagtvej 69.

— 8½. Centralvarmearbejdernes Fællesklub Generalforsamling Rømersgade 22, lille Sal.

— 8½. Socialdemokratisk Forening 9de Kreds Generalforsamling Kløvermarksvej 3.

— 8. Konditorernes Fagforening Generalforsamling Adelgade 27, Tømrerkroen.

— 8. Modelarbejdernes Fagforening Møde Rømersgade 22, I. S. til Gaden.

— 8. Socialdemokratisk Forening 12. Kreds Generalforsamling Jagtvej 69, store Sal.

— 8½. Socialdemokratisk Forening 1. Kreds Generalforsamling Enghavevej 40, lille Sal.

De Arbejdsløse samles til Møde

i Formiddag Kl. 10

i den store Sal, Jagtvej 69.

Samtlige arbejdsløse Medlemmer af de københavnske Fagforeninger samles til Møde i Formiddag Kl. 10 pr.

Medlemsbog forevises ved Indgangen. De forskellige Fagforeningers Kontrolassistenter for de Arbejdsløse bortfalder for denne Dags Vedkommende.

Dagsordenen for Mødet er:

Rigsdagens Behandling af Loven om fortsat Hjælp til de Arbejdsløse.

De københavnske Fagforeningers Bestyrelser, der Tirsdag Aften var samlede, vedtog at indbyde til dette Møde for at samle og udsende en alvorlig Protest fra selve de Arbejdsløse mod den sendrægtige Maade, hvorpaa den for Arbejdsløse saa overordentlig vigtige Sag er behandlet. De Arbejdsløse havde haabet, at Loven nu kunde have foreligget færdig fra Rigsdagen, altsaa ogsaa fra Landsthinget, saaledes at den kunde have været i Kraft igen. Dette er ikke sket, og Skuffelsen blandt de Arbejdsløse er stor.

Som Talere ved Mødet i Formiddag er indbudt socialdemokratiske Rigsdagsmænd. Bl. a. taler Stauning og Borgbjerg.

Alle arbejdsløse Fagforeningsmedlemmer bør møde.

Husk: Medlemsbog forevises.

Arbejdsloshedens og Samfundet.

Naar man er Vidne til af den Arbejdsløshed, der herskер overalt baade Sommer og Vinter, herhjemme saavel som i Udlandet, kan man ikke undgaa at komme til det Resultat, at der er noget galt fat med Forholdene i det hele taget. Arbejdskraft og Arbejdsmængde staar ikke i det rette Forhold til hinanden.

Ser man paa Statistiken, vil man iagttage, at Arbejdsløsheden er i stadig Tiltagen. Selv om der er Svingninger at spore, bærer det stadig hen mod større Arbejdsløshed. Og man gribes undertiden af den Tanke: Fortsætter det paa denne Maade, maa det jo ende galt. Den stadig voksende Hær af Arbejdsløse vil tilsidst blive en Magt, der vil gøre sin Ret gældende: Retten til Arbejde, Retten til Mad. Naar Sulten mælder sig, afhænger det blot af, hvor stor den Hær er, som lider derunder, hvad Udfaldet af Kampen skal blive; thi Kamp maa der altid komme. Og hvem tør dømme, naar en Flok af Familiefædre, pint af deres egen nagende Sult — først og fremmest pint ved Synet af deres udhungrede Hustruer og Børn med de indfaldne, stikkende, feberlyse Øjne, der stadig rettes imod dem med det samme halvt bedende, halvt truende Spørgsmaal: Har Du Mad? — hvem tør dømme, naar disse Mænd i Raseri kaster sig over den første den bedste Mad, de første de bedste Penge, og uden at spørge tilegner sig, hvad der falder for, kaster sig over den første den bedste Vejfarende, der byder Mulighed for at tilfredsstille Begæret.

Den Tanke, at sligt kan ske og uden Tvivl vil ske, maa bringe enhver nogenlunde klart tænkende Mand eller Kvinde til at sætte alle Sejl til for at afværge en saadan Ulykke. Gør man det ikke af Menneskekærlighed, maa man i hvert Fald gøre det af Egoisme; thi hvilke Værdier, der gaar tabt ved en saadan Kamp, kan ingen overse eller ivare for.

Teknikens stadige Udvikling gør, at stadig større og større Dele af Arbejdet udføres ved Hjælp af Maskiner, saa en Mand nu er i Stand til ved Hjælp af en Maskine i samme Tid at udføre det samme Arbejde, som for 50 Aar siden udførtes af maaske 50 Mand. Ganske vist er Arbejdsmængden samtidig steget, men man har ikke mærket det forholdsvis saa stærkt, paa Grund af Teknikens Udvikling og paa Grund af, at Arbejdets Deling er ført videre ud.

Hvilke Forholdsregler kan da tages for at raade Bod paa denne Brøst?

Ingen kan gaa ind paa, at man skruer Udviklingen et Hundrede Aar tilbage og afskaffer alle Arbejdsmaskiner; heller ikke kan man gaa hen og slaa Tredjedelen eller Fjerdedelen af Befolkningen ihjel, fordi den er arbejdsløs. Nej, man maa søge andre Veje for at finde en Gennemgang.

Fra Arbejderbevægelsens første Tider har der stadig været kæmpet for ikke alene en højere Arbejdsløn, men ogsaa en Indskrænkning af Arbejdstiden.

Blot man overfor en Arbejdsgiver nævner Begrebet: 8 Timers Arbejdsdag, farer han straks i Harnisk.

I disse Kredse kan eller rettere vil man ikke se, at Ordet: Kulturen fører til Arbejdets Deling, har en dobbelt Betydning; at det ikke blot henvender til en Specialisering af Arbejdet, men ogsaa til en ligefrem Deling, saaledes at Arbejdstidens Længde altid maa staa som et Udtryk for Forholdet mellem Arbejdsmængde og Arbejdskraft.

Men dog ikke Arbejdsgiverne fortirrer sig paa de gamle Dogmer? Men ikke de skal passe paa ikke at drive det til det yderste: Selvhjælp eller rettere Selvtægt. De Arbejdsløses Hær vokser Aar for Aar; der maa en Regulering til og det snart, ellers vil Buen briste.

Det kan ikke indtrængende nok lægges Arbejdsgiverne paa Sinde, hvad de risikerer ved at staa stejlt paa deres gamle Standpunkt. — Man kan jo aabenbart ikke vente, at de af humane Grunde skulde forlade det.

Der maa — maa et Samarbejde i Gang mellem de to Hovedhære om denne Sag — det er ikke dem selv alene der gælder, det er hele Samfundets Velfærd, der staar paa Spil. Kan det ikke ordnes ad denne Vej, bør Lovgivningen skride ind.

M. Hjortlund,
Lærer.

Forhenværende

Politiinspektør Stephensen ved Vestre Fængsel.

Som meddelt er Inspektør Grundtvig ved Vestre Fængsel udnævnt til Herredsfoged i Ning Herred ved Aarhus, og Pladsen som Fængselsinspektør skal i de nærmeste Dage besættes. Blandt Ansøgerne er den tidligere Sædelighedsinspektør, Stephensen, og det hedder sig, at han har gode Chancer for at faa Pladsen.

Denne Ansættelse bør der i Tide protesteres imod. Der trænges nemlig til en frisindet og human Mand til dette Embede, og Hr. Stephensens Ledelse af Sædelighedspolitiet afslørede ham som en Mand, der er Tilhænger af det prøjsiske Politiregimente.

Hvorledes Hr. Grundtvig opfatter overfor Arrestanter er Affæren Hyldgaard et Eksempel paa. Saa snart denne Mand kom indenfor Arresten paa Nytorv, hvor Hr. Grundtvig ogsaa regerer, blev han betragtet som en overbevist Forbryder og behandlet saa raat og brutalt, som Fængselsreglementet tillader.

Eller vi skal nævne et andet Eksempel. Der er en Straf, som hedder „simpelt Fængsel". Denne Straf bestaar ifølge Straffeloven kun i Frihedsberøvelse. Den Fortolkning, Hr. Grundtvig giver af denne Straf er nærmest haarrejsende. Folk, der idømmes simpelt Fængsel, har Lov til at læse og skrive i Arresten, erholde Mad fra Hjemmet og lidt Bekvemmelighed. Men alt dette har Hr. Grundtvig i Kraft af sit „Reglement" slaaet en Streg over. Ved Læsning forstaar han, at han alene kan bestemme Lekturen, og kun Blade som „Berlingske Tidende" og „Kristeligt Dagblad" kan komme indenfor Fængslets Mure.

Der forstaas ligeledes ved „simpelt Fængsel", at Fangerne skal kunne modtage Besøg. Dette praktiserer Hr. Grundtvig paa den Maade, at vedkommende Arrestant en Gang om Ugen faar Lov at tale med et enkelt Medlem af sin nærmeste Slægt og i Overværelse af en Fængselsbetjent.

Der kunde nævnes en Række andre Eksempler paa, at Hr. Grundtvigs Fortolkning af „Fængselsreglementet" har gjort Livet surt for Arrestanterne.

Hr. Stephensen er af samme Skole som Hr. Grundtvig, og han bør derfor ikke ansættes.

Der maa kunne findes en frisindet Mand til denne Plads.

O. N.

Johanne Meyer:

Ny Kønsmoral og Friere Form for Ægteskabet.

(Tilliges Boghandel.)

Fru Johanne Meyer, hvis mangeaarige Virksomhed i Kvindesagens, Afholdsbevægelsens og Sundhedspflejens Tjeneste er velkendt, har skrevet en Bog paa henved hundrede Sider under ovenstaaende Titel.

Emnet kan al Tid gøre Regning paa betydelig Interesse. Det viste J. P. Müllers Bog „Kønsmoral og Livslykke", som vovede en aaben og ærlig Undersøgelse af et Spørgsmaal, om hvilket der ellers kun tales frit, naar Meningerne ikke refereres. Paa det kønslige Omraade vokser Hykleriet tættere end Agerkaal paa en Kornmark. Og vover en enkelt at fremsætte revolutionære Anskuelser, maa han stille til Klø hos baade Præsten og Pressen.

Som Regel bliver Folk jo Filistre med Aarene. Fru Johanne Meyer skal ikke beskyldes for Filisteri. Hun staar paa Livserfaringens solide Klippegrund og betragter det oprørte Hav langt ude.

I Bogens Forord beder Forfatterinden om, at hendes Udtalelser kun maa blive optaget som en Vejledning til Selvtænkning, men det siger sig selv, at man ikke kan behandle Emner som Kønsmoral og Ægteskab uden at præge dem af sin individuelle Opfattelse. Som Motto over Fruens Bog kunde man nærmest sætte det gamle Ord: Lad os være ærlige!

Det første Afsnit i Fru Meyers Bog behandler J. P. Müllers fornævnte Værk. Det karakteriseres som en virkelig udmærket Bog, der „burde tages langt mere op til Drøftelse i Familier, i Sundhedsforeninger og i Kredse, hvor man med Alvor og i Renhed kunde behandle det dybe, etiske Spørgsmaal, som Forfatteren saa modigt har baaret frem." Men Forfatterinden af den foreliggende „Ny" Kønsmoral peger med god Grund paa, at Moralen er afhængig af de økonomiske Forhold. Mandens Forsørgelsespligt er Grundlaget for det bestaaende Ægteskab. Med Kvindens fuldkomne Ligestillelse, økonomisk som politisk, maa Mandens Forsørgelsespligt falde bort. Kærlighedsforholdet vil da blive friere, men ogsaa renere, fremfor alt ærligere. Moralen vil fremstaa i ny og forbedret Udgave. Thi Ærlighed varer længst.

I et Kapitel om Samfundets Opfattelse af Kvindens Stilling i Ægteskabet gives der en Fremstilling af, hvorledes „det svage Køn" langsomt naaer frem til større juridisk, social og politisk Ret. Men Mandens Overmagt er Trods al nøre Lighedsmageri i alt væsentligt den samme nu som tidligere. Kvinden kan løste det religiøse Aag, som Kirken lægger paa Hustruens Samvittighed, men de borgerlige Love Tryk holder hende stadig nede. J. P. Müller mener at kunne finde Kvindens Lykke som Ægtefælle deri, at hun paa en Gang kan udfylde Pladsen „som Husmoder, som Elskerinde og tillige som fortrolig Ven og interesseret Kammerat". Men denne Opfattelse kalder Fru Meyer med god Grund den gamle Romantiks: Manden Beskytteren, Kvinden den blide, dydige Husmoder. Det er jo heller ikke ukendt, at adskillige Fruer ingenlunde udmærker sig ved Blidhed og Dyd, og hvad kan det saa nytte? Ægteskabet i dets bestaaende Form løber sikkert langt større Farer end Fru Meyer tænker og aner, thi selv „den mest guddommelige Magt i Naturen", Kærligheden, som Fruen appellerer til, er ofte saa flygtig, at Pligten maa tages stærkt til Hjælp.

Fru Meyer synger en Hymne til Kærligheden og siger mange smukke Ord til dens Pris. Ogsaa dristige, men sande Ord om dens Ret til Frihed. Men hun gaar meget for vidt i sin Opfattelse af Sagen, naar det et Steds i Bogen hedder, at „Kønsdriftens Tilfredsstillelse, løsrevet fra et sympatetisk Kærlighedsforhold er modbydelig og hører Dyret til." Der er jo baade ægteskabelige og ikke-ægteskabelige Forbindelser, i hvilke Kærlighedsforholdet slet ikke eksisterer eller kun er svagt udviklet. Men derfor behøver Mennesket ingenlunde at være et „Dyr" eller Forbindelsen at være modbydelig. Og det „sympatetiske Kærlighedsforhold" er jo i saare mange Tilfælde ikke langvarigt. Det erstattes ofte af Venskab og venemæssigt Samliv.

Alligevel er det sandt, at Kærligheden bør være det forenende Moment. Og gid den maa vare længe! Hvor den lever, bor Lykken. Om der da er Brød i Huset og Penge til Børnen og hvad der ellers hører til.

Fru Meyer skriver om Ægtefællers Forhold i det daglige Liv. Hun fører videordnede Faktorer i Ægteskabet, og man kan for saa vidt give hende Ret, som det maa erkendes, at Lovgivningen endnu i al for høj Grad præges af den kristelige Grundfortning „Manden er Kvindens Hoved". Men et godt Ægteskab forudsætter sikkert, at kun en Faktor fører Ledelsen. Er Parterne lige myndige, men vil hver til sin Side, bliver der Forfatningskonflikt og Provisorier. Ægteskabsforholdet er et Tokammersystem. Og hvem der er Folkethinget, maa afgøres i hvert enkelt Tilfælde. Det er ikke saa sjældent Hustruen og bør maaske ofte netop være hende.

Naar det tvungne borgerlige Ægteskab og tvungen Ægtepagt anbefales, falder dette ganske sammen med de voksende Krav om Kønnenes Ligestillelse. Men en langt større Banskelighed end Ægteskabsformen er de Hensyn, der bestemmer Ægteskabs Indgaaelse. Fru Meyer kalder alle lovformige Forbindelser, der ikke indgaas af gensidig Kærlighed, for Navneægteskaber. De stiftes af materielle eller Stands-Hensyn, men har intet med Kærlighed at gøre. Der lyder bitre Ord om dem i den foreliggende Bog, men det bliver ikke anderledes, før den økonomiske Frihed sikrer ethvert Menneske Retten til at vælge Ægtefælle. Indtil videre har man paa dette Punkt kun Ægteskabssklaveriet eller Skilsmissen at holde sig til. Fru Meyer kræver lettere Adgang til Skilsmisse, men fremhæver med god Grund, at saa længe Skilsmisselovene er, som de er, vil det koste mange Kampe at vove Skridtet. Her kommer ogsaa Spørgsmaalet om Børnene og udvidet Samfundsopdragelse med i Betragtning.

Jo mere man naaer frem i Retning og Ligestillelse mellem Kønnene, des mere brister de gamle Former og Forhold. Fru Meyer ser dette, og der citeres adskillige modige Udtalelser af kendte Kvinder og Mænd, som vover et Brud med den officielle Moral. Kvintessensen er, at „Ægteskabet maa være en privat Sag".

Der er en Del „Ny-Romantik" i Fru Johanne Meyers Bog, lidt for megen Tro og Teori. Men den er et ærligt og smukt Udtryk for en Kvindes Stræben efter Sandhed og Sundhed i et af Livets vigtigste Spørgsmaal.

A. C. Meyer.

I Dag Kl. 10 samles de Arbejdsløse

i „Folkets Hus", Jagtvej 69. Det vil blive et roligt og værdigt Møde, saaledes som de københavnske Arbejdere kan gøre det. Det vil blive et Møde, hvor Grund-Akkorden bliver Harme mod det Samfund, som saa lidt forstaar det Hensyn, det skylder den arbejdende Klasse.

Vi hører endnu hist og her fremsat den dumme Paastand, at de Arbejdere, der **vil** arbejde, **kan** faa Arbejde. Men Statistik og Samfundsvidenskab har forlængst kleint Livet af den Løgn.

Der tales ogsaa saa meget om Dueligheds og Ydeevne hos Arbejderne — man taler om, hvad der kan vindes ved Ophjælpning af den faglige Uddannelse. Men det er næppe paa disse Omraader, at Arbejderne savner noget. En yderligere Udvikling af Ydeevnen og Dygtigheden vilde i Virkeligheden under vore sindssvage Produktionsforhold forøge Arbejdsløsheden! Saa vanvittige er vore Samfundsforhold, at det, der under naturlige Tilstande vilde være en Gevinst for hele Samfundet, under de nuværende Forhold forøger Ulykken!!

Det er Samfundets Skyld, at vi har Arbejdsløshedens Svøbe hængende over Arbejdernes Hoveder. Derfor bør Samfundet gøre alt, hvad det formaar, for at afbøde Arbejdsløshedens Forbandelse.

Gør Samfundet det? — Det Spørgsmaal vil de Arbejdsløse her i København besvare i Morgen, og de vil gøre det i Følelsen af, at de taler for alle de Arbejdsløse, som findes Landet over.

De Arbejdsløses Møde vil blive **en alvorlig** Demonstration. Og kender vi de københavnske Arbejdere ret, vil de intet Øjeblik lade sig forlede til at give Demonstrationen en uværdig Karakter. Det vil blive et Møde af de københavnske Arbejderes maalbevidste Kærnetropper — en Forsamling, der ved, hvad der skal ske, om Demonstrationen skal have den tilsigtede Virkning.

„Social-Demokraten" udkommer i Dag i to Numre, A og B. A-Numret indeholder

Krig i tyst Byggeindustri. — Et mærkeligt Fugletræk. — Folkethinget i Gaar. — Den spanske Svindel. — Avertissementer: Beskæftigelse søges og tilbydes. — Husleftighed tilbydes. — Enkelte Værelser. — Laan tilbydes. — Trækningslisten.

Følgetonen „En Gøglers Roman" findes i A-Numret.

Landsthinget

vedtog i Gaar Forslaget om Lønninger ved Vejle Forskoleseminarium — som dermed er færdigt fra Rigsdagen — og om Eneret til fotografiske Arbejder, som gik til Folkethinget.

Forslaget om Lønninger ved Rigshospitalet sendtes til 3. Behandling, og Forslaget om Husmandsbrug gik tilbage til Folkethinget.

Derpaa behandledes det fra Folkethinget oversendte Forslag om Ejendomsskyld. Det fradrager 2500 Kr. i alle Ejendommes Værdi inden Vurderingen til Ejendomsskyld; til Gengæld forhøjes dennes Promille fra 1,1 til 1,25 (1 Kr. 25 Øre af hver 1000 Kroners Værdi). Herved vilde efter det oprindelige Forslag de Kommuner, der opkræver kommunal Ejendomsskyld, miste betydelige Beløb. Men ved et Ændringsforslag af Ministeren er det nu rettet, saaledes at Kommunerne kan forhøje deres Ejendomsskyld tilsvarende til Statens.

Forslaget mødte i Gaar nogen Velvillie i Landsthinget, men ogsaa en Del Kritik og gik i et 9-Mands Udvalg.

Majdemonstrationen.

1. Maj en Søndag.

Tirsdag Aften var de københavnske Fagforeningers Bestyrelser samlede til Møde — en Forsamling paa 5—600 Repræsentanter — og besluttede bl. a. at fejre Søndag den 1. Maj som en almindelig Demonstrationsdag i Henhold til det derom udsendte Cirkulære fra De samvirkende Fagforbund, der foreslaar paa Demonstrationsdagen at drage

1) Kravet om Otte-timersdagen og

2) det aktuelle Krav om Samfundets Pligt til at give uforskyldte Arbejdsløse Arbejde eller Hjælp, samt

3) Spørgsmaalet om Verdensfreden

frem ved Møderne d. 1. Maj.

De københavnske Fagforeningers Bestyrelse vedtog paa Forslag af Forretningsudvalget ikke at foranstalte nogen Procession gennem Gaderne. Derimod vil man opfordre alle Fagforenings-Medlemmer og andre, der sympatiserer med Kravet om en lovfæstet Otte-Timers Arbejdsdag, til i det forhaabenlig gode Søndagsvejr, at færdes omkring i Byens Gader fra Formiddagen af, **bærende det smukke Festtegn i Hat eller Knaphul.** Festtegnet er et frisk-grønt Bøgeblad med Demonstrations-Symbolet. En saadan offenlig Tilkendegivelse af vor Tilslutning til Kravet om Otte-Timers-Dagen bør det være en Æresag for enhver klassebevidst Arbejder at vise.

Festtegn med Sange koster 10 Øre og giver Adgang til Rosenborg Have under Demonstrationen og til Aftenmøderne i vore Forsamlingsbygninger.

Festtegnet vil forud være at faa til Købs i alle Fagforeninger, og det ventes, at Fagforeningerne vil bestræbe sig for, at Tilslutningen til Demonstrationen bliver stor og virkningsfuld.

I Rosenborg Have vil man forhaabenlig faa Tilladelse til at musicere fra Kl. 3, ligesom et Par af vore bedste Arbejder-Sangforeninger vil synge saa vel før Mødet som efter Mødet. Udmærkede Talere vil fra to Talerstole tale om Otte-Timers-Dagen og vore øvrige Klassekrav samt om Socialismen.

Der vil blive Stemning over vor Søndags-Demonstration.

I Forsamlingsbygningerne i Rømersgade, Koldinggade, paa Enghavevej, Jagtvej og Kløvermarksvej vil der om Aftenen blive talt om Otte-timersdagen, og saa vidt muligt vil hvert Sted en kvindelig Partifælle tale om Kvindernes Krav. Her vil ligeledes vore gode Arbejder-Sangkor underholde Deltagerne med Sang, og efter den alvorlige Fest bliver der Dans et Par Timer for Ungdommen.

Planen for Festen tegner til en smuk og indholdsrig Søndag i et stemningsvækkende Arrangement.

Med Hjælp af forud bestilt udmærket Søndagsvejr vil Majdemonstrationen i Aar sikkert faa en Tilslutning, der er de københavnske Arbejdere værdig.

Ungarns Socialdemokrati.

5 Nationer samlet til en. — Kamp for Valgretten.

I Paaskedagene holdt det ungarske Socialdemokrati Kongres i Hovedstaden Budapest. Det er den 17. Kongres, Partiet har afholdt.

Partiets Forretningsfører Buchinger, gennemgik

den trykte Beretning.

Og det jes deraf, at selv derovre ved Balkan og Asiens Grænser gaar Socialismen frem. Ungarns Socialdemokrati er sammensat af 5 Enkeltpartier, et i hvert af de Folkeslag, som bor i Ungarn. Disse 5 Nationer er Tyskere, Slovaker, Rumænere, Serbere og Magyarer. Alle har vist Fremgang siden sidste Kongres, og deres Blade er vokset. Slovakernes Maanedsavis er endog blevet til et Dagblad. Kun lider Serberne under indre Uenighed. Syndikalismen har bragt nogen Forvirring. Men nu har det serbiske Parti valgt en ny Ledelse, og det er rimeligt, at den gamle Fremgang derefter vil fortsættes.

Det største Folk i Ungarn er Magyarerne og de magyariske Socialdemokrater har i det svundne Aar afholdt

40 Folkeforsamlingen, 800 Forelæsninger, 1000 Demonstrationer og 1400 Foreningskonferencer.

Partiet har deltaget i Kommunevalgene paa mere end 40 Steder. I 15 Kommunalbestyrelser sidder 96 Socialdemokrater, en, den i Naghjeskader, er endog helt erobret af Socialdemokraterne. Magyarernes Parti har haft en Udgift paa 82,493 østrigske Kroner og en Indtægt paa 87,300.

I Budapest har 1516 betalt en Afgift til Partiet paa 2 Heller. Der i Byen er der ogsaa en Højskole, hvor to Partifæller, Gerami og Tarczai, underviser om Eftermiddagen. Aftenen anvendes til en videregaaende Skolegang. De kvindelige Arbejdere i Ungarn har nok en Organisation, men den er ikke saa stærk, at den har noget Blad. De unge Socialdemokrater derimod udgiver deres Avis i 2000 Eksemplarer, hvoraf de 1000 gaar til Budapest. Foreningen der har 700 Medlemmer.

Partiets Presse

har i det hele gjort et smukt Arbejde, som det sig hør og bør. Det magyariske Dagblad „Nepszava" har faaet 8785 nye Abonnenter. Det er nu flyttet ind i sin egen Bygning, hvor ogsaa Fagforeningerne bor.

Brugsforeningsbevægelsen har ogsaa haft gode Kaar. I Budapest er der dannet en Vespisningsforening, et Slags Arbejdernes Kokken, hvor der serveres god Mad i to store Spisesale. Desuden er der Restaurationslokaler. Foreningen har 600 Medlemmer og Pensionærer.

Med den barbariske Forfølgelse, som de ungarske Magthavere har anlagt mod Socialdemokraterne, maa Partifællerne aarlig

lide store Straffe.

1907—08 idømtes der Socialdemokrater politiske Straffe paa ialt 25 Aar, 1 Maaned, 6 Dages Fængsel og 14,978 Kr. i Bøder. Næste Aar 1908—09 var Kulminationen: Fængselsstraffene naaede da op paa 36 Aar, 5 Maaneder og 15 Dage, Bøderne paa 23,730 Kr. 1909—10 gav Dommene ialt 27 Aar, 8 Maaneder 15 Dages Fængsel og 11,740 Kr. i Bøder. Det nye Ministerium har lovet at gaa mindre stærkt til Værks. Det er jo altid noget.

I det sidste Aar, hvorom Beretningen drejer sig, har det samlede Parti haft 74,169 Kr. 60 Heller i Indtægt. Udgifterne løb op til 68,995,95.

Paa Kongressen

var der 138 Delegerede fra 83 Foreninger i Budapest og 71 Delegerede fra 55 Foreninger i 53 af Landets øvrige Kommuner.

Til Partiets ledende Bestyrelse valgtes følgende Mænd: Desider, Bekonyi, Emanuel Buchinger, Ernst Gerami, Aleksander Garbai, Frantz Klarik, Dr. Sigmund Kunfi, Julius Peidl, Aleksander Rady, Ludv. Tarcza, Karl Tejzars og Jacob Weltner.

Hele det ungarske Socialdemokratis Energi har i de sidste 5—6 Aar været samlet om Kampen for den almindelige Valgret. Ingen Arbejder i Ungarn kan stemme ved Valgene. De hæftige Stridigheder mellem de ungarske og østrigske Magthavere har medført, at Østrigs Kejser har givet Ungarn en grundlovsstridig Regering. Men dens Leder, Grev Kuen-Hedervari, har en haard Haand, og vil maaske indføre almindelig Valgret for at knække de nuværende Klikers Herredømme. Der er derfor udskrevet Valg til nu i April Maaned.

Sadelmager Jørgensens fanseløse Rejse.

Hvorledes han fandt sin Cykle.

Det vil huskes, at Sadelmager Chr. Jørgensen, Tølstrup ved Ringsted, den 7. Januar mistede Hukommelsen, medens han pr. Cykle var paa Hjemvejen fra et Besøg hos sin Svoger, Gartner Christiansen, St. Ebberup, og at han slakkede fanseløs om, til Begreberne klaredes paa et Højskolehjem i København. Cyklen, var derimod trods Politiets Hjælp ikke til at opspore.

Nu er den i Følge „Venstres Folkeblad" funden paa følgende mærkelige Maade:

En Dag i forrige Uge slog Jørgensen op i sin Lommebog efter nogle Telefonnumre, han havde noteret under Besøget i Ebberup. Til sin Forbavselse finder han under Numrene skrevet: Roskilde Jernbanehotel den 7. Januar, netop Datoen paa den Dag, der endnu staar som et Mysterium og et Hul i hans Bevisthed. Tanken om, at hans Cykle muligvis var at søge her, opstod hos ham. Han ringer til Hotellet. Og ganske rigtig: Cyklen staar hos Staldmesteren. Hvorledes den var kommen, kendte man ikke noget til.

Den mest sandsynlige Forklaring paa Gaaden er, at Jørgensen har cykket fra St. Ebberup til Roskilde og derfra fortsat med Toget til København.

Højesteret.

Otto Bing vandt sin anden Prøvesag.

Højesteret har i de sidste tre Dage beskæftiget sig med en Vekselsag, hvori Overretssagfører Otto Bing har haft sin anden Prøvesag. Han var mere heldig denne Gang end første Gang, idet han vandt Sagen.

Det drejede sig om en Veksel paa 5114 Kr., som Gaardejersken Maren Nielsen af Holsted i Jylland forlangte at tidl. Hotelejer Wistoft i Aarhus skulde indfri. Han nægtede imidlertid at betale de 5114 Kr., idet han paastod, at han ikke havde underskrevet den omtalte Veksel, der skulde gælde som et Kautionsbevis for et Laan paa 6000 Kr., som en Ven af Wistoft, Hotelejer Jacobsen, Horsens, i 1906 fik af Vinhandlerfirmaet Krüger og Petersen i København.

En Søn af Maren Nielsen, eksam. jur. Nielsen, havde ordnet Laanet og Kautionsbeviset, og han fik af Wistoft Tilladelse til at underskrive Vekslen med dennes Navn.

Da Vennen udeblev med Afdragene paa de 6000 Kr., blev Vekslen præsenteret Wistoft; men nu nægtede han at indfri Vekslen med den Motivering, at han ikke selv havde underskrevet den.

Under- og Overretten dømte imidlertid Wistoft til at betale Vekslen med 5114 Kr. og 5 pCt. Rente fra 1906.

Højesteretsfagfører Ulf Hansen førte Sagen for Wistoft. Han betegnede eksam. jur. Nielsen, som en „Schakal", ingen af Parterne vilde vedkende sig.

Overretssagfører Bing fandt at Ulf Hansen havde været altfor slem mod Nielsen. Forholdet var nemlig dette, at Wistoft og Nielsen havde været Soldekammerater, og da Nielsen hørte til den Type af Sagsførersuldmægtige, der optræder som juridiske Kommissionærer, havde han og Wistoft afgivet alle Sagerne paa Bevægtninger. Wistoft maa bevise, at han ikke har givet Nielsen Ret til at underskrive Vekslen. Dette kan han næppe, og alt taler da ogsaa for, at Tilladelsen er givet. Bing paastod derfor Wistoft pligtig at betale de 5114 Kr.

Højesteret sluttede sig til denne Paastand og dømte desuden Wistoft til at betale Modparten 400 Kr. i Sagsomkostninger.

Forfatteren Karl May afsløret som en fhv. Røverhøvding.

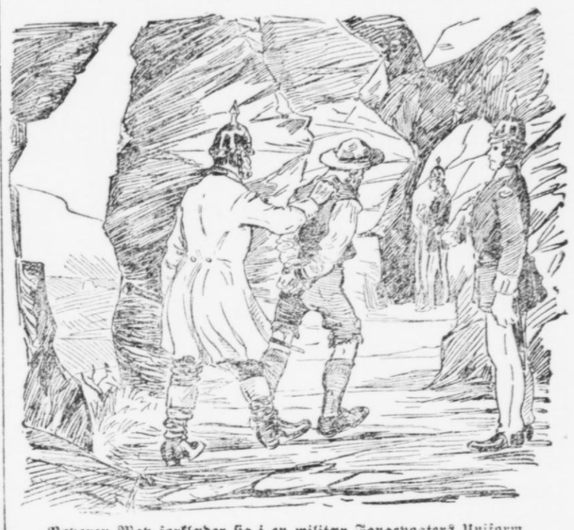

Røveren May forklæder sig i en militær Fangevogters Uniform.

Berlin, 13. April 1910.

En højst interessant Sag har i Gaar fundet sin Afslutning ved Retten i Charlottenburg, Berlin, og har vakt en Opsigt, som fordunkler selve den berømte Köpenickaffære. Sagen angaar den kendte tyske Forfatter Karl May, hvis Bøger, navnlig „Slavejægere" og „Rejseeventyr i Sydamerika" er yndet Læsning for Ungdommen. Karl May er en hovedrig Mand, og han har som ivrig Samfundsstøtte spillet en Rolle i Sachsens Hovedstad, endogsaa staaet i venskabelig Forbindelse med Landets Konge.

Karl May havde som god Konservativ og Kristen ment sig beføjet til at angribe Arbejderne. Det gav Fagforeningssekretær Lebius Anledning til at undersøge Karl Mays Fortid, og paa Grundlag af sine Undersøgelser sigtede han May for at være en for ca. 40 Aar siden straffet Røverhøvding, der havde opereret i de mellemtyske Bjærge. Lebius paastod, at May havde affonset Tugthusstraf gentagne Gange og begaaet en Række Forbrydelser.

Karl May anlagde Sag mod Lebius, og i Gaar dømte Retten. **Lebius havde præsteret fuldgyldigt Bevis for, at Millionæren May var en straffet Røver, og han blev frifunden.**

Den ansete Forfatter, Rigmanden, Kongens Ven er saaledes overbevist om at være en forhenværende Forbryder og Røverhøvding.

Sagen har vakt en uhyre Opsigt ikke blot i Berlin og Dresden, men overalt i Tyskland.

Nærmere Oplysninger.

„Berliner Tageblatt" meddeler i et udførligt Referat nærmere Oplysninger om denne Proces, under hvilken den kendte Forfatter af saa mange Rejseeventyr selv er bleven Hovedperson i et spændende Optrin.

For Retten mødte Karl May som Klager, Fagforeningssekretær R. Lebius som Anklaget. Dommeren, Amtsretsraad Wessel ledede Forhandlingerne. Anklagedes Defensor var Sagfører Poul Bredereck. Som Materiale forelaa et Brev fra Lebius til Operasangerinden Frk. v. Scheidt i Weimar. I Brevet benyttede Anklagede Udtrykket „født Forbryder" om Karl May.

Lebius indrømmede at have skrevet det omhandlede Brev. Han hævdede, at have varetaget berettigede Interesser og bestrev May som en Person, paa hvis Fortid det benyttede Udtryk passede.

Før Bevismaterialet herfor skulde forelægges, ønskede Defensor at afhøre en Række Vidner, der skulde godtgøre, at May var en Mand, der tidligere havde udstaaet saa mange Straffe, at man med Ret kunde kalde ham

En født Forbryder.

Defensor paastod, at selv om Udtrykket „født Forbryder" kun indeholdt en formel Fornærmelse, vilde det for en Afgørelse af Sagen være af væsentlig Betydning, om Karl May faktisk havde været ikendt i strænge Straffe. Det maatte da straks siges, at han allerede som Seminarist havde begaaet Tyverier og som nyhagt Lærer var kommen hjem ved Juletid og af sine Tyveknoster havde foræret sin Fader et Uhr og en Merskumspibe. Han havde stjaalet disse Sager fra sin Logivært. Tyveriet indbragte ham seks Ugers Fængsel. Saasnart han kom paa fri Fod igen, begik han Indbrud hos en Urmager, blev atter fængslet og dømtes til 4 Aars Tugthus samt til Anbringelse i en Arbejdsanstalt.

Straks efter sin Løsladelse af Tugthuset i Aaret 1869 begik Karl May nye Tyverier, og der blev udsendt Stikbreve efter ham. Han flygtede til Skovene ved Hohenstein i Erzgebirge, hvor han traf en Skolekammerat, Louis Krügel, som var rømt af Soldatertjenesten. Krügel havde lige stjaalet 100 Thaler af Kompagnikassen og var desterre. De to Flygtninge ivor at ville holde sammen, og blev enige om, at danne en Røverbande sammen med nogle Bekendte, der navnlig havde været virksomme som Hælere. Saavel indenfor Banden som overfor Offenligheden gjaldt Karl May for Bandens Overhoved. Røvernes Tilflugtsted, som aldrig er bleven opdaget, var en mosdækket Hule, indvendig tapetseret med stjaalet Lærred og herskabeligt indrettet. Banden foretog næsten hver Dag

røverske Overfald,

navnlig mod Sælgekoner, som passerede Skoven. Endvidere forøvedes Tyverier, Indbrud og andre Ulovligheder. Da de ugentlige Markeder ved de nærliggende Byer blev daarligt besøgte paa Grund af Usikkerheden i Egnen, udsendte Regeringen Militær